

Recenzja osiągnięcia naukowego oraz ocena aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej dr Sylwii Bródki w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego

1. Podstawy formalne recenzji

Niniejsza recenzja sporządzona została na podstawie uchwały nr 38-2020/2021 Rady naukowej dyscypliny nauki o Ziemi i środowisku Uniwersytetu im A. Mickiewicza w Poznaniu z dnia 29.06.2021 o powołaniu mnie w skład komisji habilitacyjnej jako recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Sylwii Bródce. Na podstawie przekazanej dokumentacji (wniosek Habilitantki, kopia dyplomu doktorskiego, autoreferat, wykaz osiągnięć naukowych oraz monografia naukowa, stanowiąca podstawę wniosku habilitacyjnego) stwierdzam jej kompletność i zgodność z kryteriami wymaganymi do przeprowadzenia oceny merytorycznej osiągnięcia naukowego oraz dorobku dydaktyczno-organizacyjnego dr S. Bródki, zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i nauce (Dz.U. z dnia 20 lipca 2018 r. poz. 1688 z późn. zmianami).

2. Sylwetka Habilitantki

Dr Sylwia Bródka jest absolwentką Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych w 1995 r. uzyskała tytuł magistra geografii ze specjalnością kształtowanie i ochrona środowiska, na podstawie pracy magisterskiej pt. „System rekreacyjny Gniezna w XIX i XX wieku” przygotowanej pod opieką dr hab. prof. UAM Daniela Sołowiej. W 2002 r. uzyskała stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii, również na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Podstawę stanowiła rozprawa doktorska pt. „Zmiany przestrzeni rekreacyjnej wybranych miast województwa wielkopolskiego w latach 1975–1997”, której promotorem była dr hab. prof. UAM Daniela Sołowiej, a następnie prof. dr hab. Leon Kozacki. W ramach poszerzania swoich umiejętności zawodowych, dr S. Bródka ukończyła również studia podyplomowe Urbanistyka i gospodarka przestrzenna, które odbyła w latach 2007–2008 na Wydziale Architektury na Politechnice Warszawskiej.

Przez całą swoją pracę zawodową dr S. Bródka związana jest z Wydziałem Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie zatrudniona została w 1994 r. jako geograf, od 2000 r. – jako asystent, a od 2003 r. do chwili obecnej pracuje jako adiunkt w Instytucie Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska Przyrodniczego.

3. Ocena osiągnięcia naukowego będącego podstawą wniosku habilitacyjnego

Podstawę oceny osiągnięcia stanowi monografia naukowa, zgodna z art. 219 ust. 1. pkt 2a Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), pt. „**Adaptacyjne zarządzanie środowiskiem. Podstawy teoretyczne i zastosowania**” (Wyd. Naukowe PWN, 2020, ISBN 978-83-01-21341-1, recenzent: dr hab. Tadeusz J. Chmielewski, prof. UMCS).

Jest to obszerna monografia, licząca 322 strony, zawierająca kompleksowe omówienie tematyki adaptacyjnego zarządzania środowiskiem (AZS), zarówno kreśląc jego szerokie ramy teoretyczne, jak i omawiając realne możliwości jego wdrażania na gruncie polskich uwarunkowań prawno-instytucjonalnych. Autorka jasno formułuje główne cele badawcze – są nimi: 1) rozwój i popularyzacja założeń AZS oraz 2) propozycja narzędzi umożliwiających implementację modelu zarządzania adaptacyjnego do procedur decyzyjnych związanych z programowaniem rozwoju w jego ekologicznym oraz społeczno-gospodarczym wymiarze. Cele główne realizowane są w oparciu o cztery cele szczegółowe, do których nawiązują kolejne rozdziały monografii. Całość opracowania jest spójna i logicznie ze sobą powiązana, co podkreślają również liczne odwołania w tekście do konkretnych podrozdziałów z wcześniejszych lub dalszych części monografii.

Autorka konsekwentnie realizuje założone cele, wychodząc od podstaw teoretycznych zarządzania środowiskiem, w tym przeciwstawiając założenia tradycyjnego i nowoczesnego – adaptacyjnego – podejścia do tej kwestii. Przybliży również wiele różnorodnych pojęć i koncepcji, mających zastosowanie w szeroko pojętym zarządzaniu i ochronie środowiska (m.in. odporność, system społeczno-ekologiczny, sprzężenia zwrotne, progi odporności, zasoby przyrodnicze, potencjał środowiska, usługi ekosystemowe itd.). Warto podkreślić, że rozdziały teoretyczne oparte są na bardzo szerokim przeglądzie literatury, zarówno krajowej, jak i światowej, co mocno osadza proponowany w dalszych częściach monografii model AZS w ramach teoretyczno-koncepcyjnych. Całość bibliografii liczy aż 591 pozycji, z tego ponad połowa jest w języku angielskim. Co istotne, Autorka **omawia również sprzeczne ze sobą koncepcje i podejścia prezentowane przez różnych badaczy, co pozwala na bardzo wielostronne ujęcie tak złożonego i trudnego problemu**, jakim jest zarządzanie środowiskiem. Warto także podkreślić, że przedstawione w części teoretycznej pojęcia i koncepcje nie stanowią jedynie oderwanego od dalszych części monografii wprowadzenia opartego na przeglądzie literatury – co często ma miejsce w różnych opracowaniach monograficznych – ale Autorka umiejętnie czerpie z nich i nawiązuje do nich, omawiając założenia modelu AZS i jego praktyczne implikacje na gruncie krajowym. **Umiejętność przekładania kwestii teoretyczno-koncepcyjnych, często o zawiłym charakterze, na konkretne przykłady zastosowań w praktyce ochrony i zarządzania środowiskiem w polskich uwarunkowaniach instytucjonalno-prawnych, stanowi bardzo istotny walor całej monografii** i świadczy o dużej umiejętności Autorki w swobodnym poruszaniu się zarówno w zagadnieniach teorii nauki o środowisku, jak i wdrażania tej wiedzy w praktyce. Równie biegle Autorka porusza się w zagadnieniach formalnoprawnych, którym poświęcony jest odrębny rozdział, przedstawiający obowiązujący w Polsce system prawa ochrony środowiska.